

KOMMUNLEDNINGSKONTOR KLK
JuridikenhetenBARN- OCH
GRUNDSKOLENÄMNDEN
2022-11-16

Ansökan från Jensen education school AB om ersättning för faktisk lokalkostnad

Förslag till beslut

Barn- och grundskolenämnden beslutar att avslå ansökan, daterad den 17 augusti 2022, från Jensen education school AB om ersättning för faktisk lokalkostnad för en förskola i Täby Park.

Sammanfattning

Jensen education school AB har den 17 augusti 2022 ansökt om, som kommunen förstår det, att erhålla ersättning för faktisk lokalkostnad för en förskola. Ersättningen avser hyra för förskolelokaler i byggnad som enligt ansökan ska uppföras av en exploatör i området Täby park. Ansökan prövas mot bakgrund av regleringen i 14 kap. 6 § skolförordningen (2011:185). Skulle Täby kommun bevilja ansökan på det sätt den är utformad skulle ersättningen överskrida huvudmannens faktiska kostnader för hyran. Mot bakgrund av innehållet i ansökan bedömer kommunen att den sökta ersättningen ska avslås.

Ärendet

Bakgrund

Jensen education school AB (Jensen) har den 17 augusti 2022 inkommit med en skrivelse som kommunen förstår utgör en ansökan om ersättning för faktisk lokalkostnad, se bilaga. Ersättningen avser hyra för förskolelokaler i byggnad som ska uppföras av exploatör i området Täby park.

Jensen anför bl.a. att bidragsbeloppet (peng) inte räcker för att täcka de faktiska kostnaderna och visar på en helhetsbild som argument varför en extra eller alternativ ersättning behövs för att få kalkylen att gå ihop.

För att en förskoleverksamhet ska få bedrivas krävs ett godkännande av aktuell kommun. Jensen bedriver för närvarande inte någon förskola i Täby kommun och har således i dagsläget inte något godkännande för att bedriva sådan verksamhet. Jensen har heller inte ansökt om sådant godkännande (per den 12 oktober 2022). I samband med att en ansökan om godkännande görs sker en prövning bl.a. av att bedrivaren har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten, 2 kap. 5 § skollagen (2010:800). Sådan prövning har således inte skett i aktuellt fall.

I sammanhanget kan nämnas att en annan förskola för ca ett år sedan ansökte om ersättning för faktisk hyreskostnad för förskolelokal i området Täby Park. Den aktuella förskolan erhöll inte någon sådan ersättning. I det fallet hade hyreskontrakt tecknats och aktören hade redan ansökt och erhållit tillstånd för att bedriva förskoleverksamhet innan ansökan om ersättning för faktisk hyra gjordes. Förskolan har öppnat och det bedrivs verksamhet där.

Relevant lagreglering

Enligt 8 kap. 21 och 22 §§ skollagen ska i det grundbelopp som hemkommunen lämnar till huvudmannen för varje barn vid en förskoleenhet ingå ersättning för bland annat lokalkostnader. Grundbeloppet ska bestämmas efter samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till sina egna förskolor.

Hur ersättning för lokalkostnader (definierade i 14 kap. 4 § 7 p. skolförordningen) beräknas framgår av skolförordningen. Huvudregeln vad gäller ersättningens storlek framgår av 14 kap. 6 § 1 st. skolförordningen. Undantag gäller om det finns "särskilda skäl". Då finns möjlighet att, i enlighet med 14 kap. 6 § 2 st. skolförordningen, låta ersättningen för lokalkostnader högst motsvara den enskilde huvudmannens faktiska kostnader – förutsatt att dessa är "skäliga".

I bestämmelsen tydliggörs att prövningen av särskilda skäl ska göras med hänsyn taget till om skillnaden mellan lokalkostnaderna beräknade i enlighet med huvudregeln i 14 kap. 6 § 1 st. skolförordningen och den enskilde huvudmannens faktiska kostnader är "betydande på grund av kommunens investering i nya lokaler, renovering av befintliga lokaler eller någon annan omständighet. Vid prövningen får hänsyn även tas till intresset av att utbildning med en enskild huvudman kan etableras." (14 kap. 6 § 2 st. skolförordningen).

Närmare ledning vad gäller skälighetsprövningen av faktiska lokalkostnader ges i förarbetena till skollagen. Av dessa framgår att undantaget kan tillämpas, d.v.s. en fristående skola ges ersättning för dess faktiska lokalkostnader, då en jämförelse med lokalkostnaderna beräknade enligt huvudregeln blir uppenbart orimlig. Detta kan antingen leda till att överkompensation undviks eller att en viss enskild huvudman särbehandlas. Exempel på situationer när en fristående skola undantagsvis kan ersättas för dess faktiska lokalkostnad anges i proposition 2008/09:171 s. 41, *Offentliga bidrag på lika villkor*:

1. "(...) en liten kommun med endast ett fåtal skolor som nyligen renoverats till en hög kostnad och/eller har nybyggda lokaler, alternativt om kommunens skolor har en onormalt låg kostnadsnivå till följd av låg standard och eftersatt underhåll."
2. "(...) en till ytan stor kommun med stora geografiska skillnader i lokalkostnader mellan skolor i glesbygd respektive tätort, där ett genomsnittsbelopp för kommunens lokalkostnader för alla skolor är ickerepresentativt för lokalkostnader på den ort den fristående skolan är belägen".

I proposition 2009/10:157 s. 31, *Bidragsvillkor för fristående verksamhet*, anges att ytterligare exempel på ett sådant särskilt skäl för att ersätta verksamhetens faktiska lokalkostnad kan vara:

3. "(...) intresset av att nya förskolor, skolor och andra verksamheter överhuvudtaget ska kunna komma till stånd trots att kostnaderna vid nyproduktion är högre än kommunens genomsnittliga lokalkostnad. Det bör vara möjligt att ersätta nyetablerad verksamhet för mer än den genomsnittliga lokalkostnaden."

Skäl för beslutet

Jensen har, såvitt Täby kommun förstår, ansökt om att få ersättning för hela hyran till den nya lokalen. I Täby kommuns grundbelopp ingår, i enlighet med det skolrättsliga regelverket, ersättning för lokalkostnader. Jensen har inte tagit hänsyn till detta i sin ansökan.

Jensen anför vidare, såsom kommunen förstår, att än fler utgifter ska beaktas vid bestämmandet av ersättningen för lokalhyra så att de därigenom har möjlighet att erhålla ett täckningsbidrag (möjlig vinst såsom Täby kommun förstår det) om en viss storlek. Av innehållet i ansökan ter det sig närmast som om Jensen vill ha en högre ersättning totalt, det vill säga ett högre grundbelopp.

Skulle Täby kommun bevilja ansökan på det sätt den är utformad skulle ersättningen överskrida huvudmannens faktiska kostnader för hyran. Mot bakgrund av innehållet i ansökan bedömer kommunen att den sökta ersättningen därför ska avslås.

Barnrättsperspektiv

Mot bakgrund av att ett beviljande av ansökan skulle överskrida huvudmannens faktiska kostnader för hyra så kan inte kommunen bevilja ansökan. Det finns därför inte skäl för att gå vidare med barnrättsperspektivet.

Ekonomiska överväganden

Det föreslagna beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser att ta hänsyn till.

Maria Assarsson
Utbildningschef

Bilaga

- Ansökan från Jensen om ersättning för faktisk lokalkostnad, daterad den 17 augusti 2022

Expedieras

Jensen education school AB